Lietas Nr. C28362211
Lietas arhīva Nr. CA-0189-14

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rēzeknē 2014.gada 15.jūlijā

Latgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija:
tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese S.Vasiļevska
tiesneši V.Sokolova un I.Stivriņš
ar tiesas sēdes sekretāri D.Somu
Rīgas apgabaltiesas noteikto pārstāvi videokonferences norisei R.Kauliņu,

piedaloties prasītājas AS „Latvenergo" pārstāvei /pers. C/ un atbildētāja /pers. D/ pārstāvei zvērinātai advokātei Sandrai Gorbenko,

atklātā tiesas sēdē, izmantojot videokonferenci, izskatīja civillietu sakarā ar /pers. D/ apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas 2014.gada 17.februāra spriedumu AS „Latvenergo" prasībā pret /pers. D/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

AS „Latvenergo" 2011.gada 4.jūlijā iesniegusi tiesā prasību pret /pers. D/ par parāda piedziņu, norādot, ka saskaņā ar 2007.gada 13.jūnija līgumu Nr.1008563713 atbildētājam tiek piegādāta elektroenerģija pēc adreses /adrese/. Atbildētājs par patērēto elektroenerģiju norēķinās pēc elektroenerģijas komercuzskaites mēraparāta rādījumiem, taču ir veicis tikai divus maksājumus, proti, 2007.gada 26.septembrī viņš samaksāja 95,06 EUR (66,81 LVL) par 1310 kWh un 2008.gada 13.februārī – 401,29 EUR (282,03 LVL) par 5530 kWh.

Pēc komercuzskaites mēraparāta nomaiņas konstatēts, ka patērētās elektroenerģijas daudzums ievērojami pārsniedz veiktos maksājumus. Uzskaitītais, bet neapmaksātais elektroenerģijas patēriņš laika posmā no 2008.gada 1.februāra līdz 2008.gada 8.septembrim ir 3593,48 EUR (2525,51 LVL) par 38516 kWh. Atbildētājs 2009.gada 19.oktobrī tika brīdināts par parāda esamību, tomēr parādu nav samaksājis.

Pamatojoties uz Civillikuma 1587., 1765., 1775., 1779., 1811., 2021., pantu un Ministru kabineta 2009.gada 21.jūlija noteikumu Nr.793 „Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi" 29., 31.punktu, AS „Latvenergo" lūgusi piedzīt no atbildētāja parādu 3593,48 EUR (2525,51 LVL) un tiesas izdevumus, kā arī noteikt prasītājas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6% gadā no parāda summas.

Vēlāk iesniegtajos prasības pieteikuma grozījumos prasītāja norādījusi, ka starp pusēm pastāv faktiskās līgumiskās attiecības. Pamatojoties uz atbildētāja 2007.gada 13.jūnija pieteikumu elektroenerģijas piegādes līguma slēgšanai, atbildētāja objektam -dzīvojamai mājai /adrese/ - 2007.gada 13.jūnijā tika pieslēgta elektroenerģijas piegāde un tās uzskaitei uzstādīts elektroenerģijas komercuzskaites mēraparāts Nr.14226251 ar sākuma rādījumu 000011. Atbildētājs veica daļēju samaksu par patērēto elektroenerģiju.

Lietojot elektroenerģiju, atbildētājam bija pienākums ievērot Ministru kabineta noteikumus Nr.452, Nr.793 un Nr.914 „Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi", kas regulēja elektroenerģijas piegādi parāda rašanās laikā, un laikus norēķināties par patērēto elektroenerģiju arī bez rakstiska līguma noslēgšanas.

Veiktajā kontrolpārbaudē konstatēts, ka atbildētājs nav norēķinājies par objektā patērēto elektroenerģiju kopsummā 3593,48 EUR (2525,51 LVL). Neveicot maksājumus par patērēto elektroenerģiju, atbildētājs ir nodarījis zaudējumus AS „Latvenergo".

Prasība papildus pamatota ar Civillikuma 1432., 1473., 1672., 1674., 1759., 1759., 1763., 1770., 2107., 2109., 2033.pantu un Ministru kabineta noteikumiem Nr.452 un Nr.914 „Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi".

Atbildētājs/pers. D/ savā rakstveida paskaidrojumā norādījis, ka prasību neatzīst, jo nav noslēdzis elektroenerģijas piegādes līgumu. Viņš ir samaksājis 401,29 EUR (282,03 LVL) par elektroenerģijas 5530 kWh par laika posmu no 2008.gada 1.janvāra līdz 2008.gada 1.maijam uz priekšu līdz skaitītāja rādījumam 006851. Skaitītājs tika noņemts 2008.gada 9.septembrī ar rādījumu 045367,9. Tādējādi četru mēnešu laikā ir patērētas 38516 kWh jeb 9629 kWh mēnesī, kas pat teorētiski nav iespējams un liecina tikai par to, ka skaitītājs nav bijis pilnīgā kārtībā. Atbildētājs paskaidro, ka kopš 2008.gada maija mēneša objektā /adrese/ elektroenerģija vispār netika lietota, jo objekta celtniecība bija pārtraukta.

Ar Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas 2014.gada 17.februāra spriedumu AS „Latvenergo" prasība apmierināta pilnīgi. Spriedumā norādīts, ka atbilstoši Civillikuma 1402.pantam saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma. Savukārt Civillikuma 2107.pants noteic, ka ar piegādes līgumu viena puse uzņemas piegādāt otrai noteiktu lietu par zināmu cenu.

Atbildētājs apstrīd līgumisko attiecību pastāvēšanas faktu.

2013.gada 20.septembra ekspertu atzinums liecina, ka parakstu atbildētāja /pers. D/ vārdā 2007.gada 13.jūnija līgumā Nr.1008563713 nav izpildījis pats atbildētājs, tādēļ tiesa secināja, ka pušu tiesiskās attiecības nav nodibinātas uz rakstveida līguma pamata. Vienlaikus tiesa atzina par nepamatotu atbildētāja viedokli, ka, nepastāvot rakstveida līgumam, viņam nav saistoši no elektroenerģijas piegādes līguma izrietošie pienākumi, tostarp, samaksas pienākums par piegādāto elektroenerģiju.

No 2007.gada 13.jūnija pieteikuma elektroenerģijas piegādes līguma slēgšanai tiesa konstatēja, ka pats atbildētājs iniciējis objekta /adrese/, pieslēgšanu elektroenerģijas apgādei. Savukārt 2007.gada 13.jūnija skaitītāja maiņas uzdevums 026/06/007 pierāda, ka šajā datumā objektā uzstādīts skaitītājs Nr.14226051 ar rādījumu 000011. Atbildētājs neapstrīd faktus, ka ir iesniedzis minēto pieteikumu un ka viņam piederošajā īpašumā tika uzstādīts elektroenerģijas uzskaites mēraparāts. No skaitītāja maiņas uzdevuma 026/06/007 redzams, ka skaitītāja atrašanās vieta ir abonenta, proti,

atbildētāja teritorijā un lietotājs ir /pers. D/.

Elektroenerģijas piegādi objektam un patēriņu apstiprina atbildētāja 2007.gada 26.septembrī un 2008.gada 13.februārī veiktie maksājumi atbilstoši skaitītāja rādījumiem. Līdz ar to tiesa atzina, ka pušu starpā pastāvēja faktiskās līgumiskās attiecības, bet rakstveida līguma neesamība pati par sevi neatbrīvo atbildētāju no pienākuma norēķināties par piegādāto elektroenerģiju. Lietā nav iegūti pierādījumi, ka puses būtu nodibinājušas bezatlīdzības tiesiskās attiecības.

Kaut arī atbildētājs nav parakstījis elektroenerģijas piegādes līgumu, tiesa secināja, ka prasītājai bija pamats uzskatīt līgumu par noslēgtu, jo pieteikumā elektroenerģijas piegādes līguma slēgšanai ir norādīts, ka lietotājs /pers. D/ apņemas informēt AS „Letvenergo" Sadales tīklu, ja līgums netiek saņemts pa pastu 30 dienu laikā. Tā kā lietā nav strīda par elektroenerģijas piegādi objektā, tiesa atzina, atbildētājs, laikus neinformējot prasītāju par rakstveida līguma neesamību, nav izrādījis pienācīgu rūpību, kas nozīmē, ka viņš nav izpildījis pienākumu, ko pats uzņēmies, parakstīdams pieteikumu par elektroenerģijas piegādes līguma noslēgšanu. Turklāt atbildētājs nav atteicies no elektroenerģijas piegādes objektam.

Ievērojot izklāstītos apstākļus, tiesa atzina, ka ir pierādīta pušu līgumisko attiecību nodibināšana, proti, prasītāja apņēmās piegādāt elektroenerģiju objektā /adrese/, savukārt atbildētājam radās pienākums apmaksāt patērēto elektroenerģiju.

Civillikuma 1432.pants noteic, ka tas, kas klusējot vai noteikti izteic savu piekrišanu, tas ar to ir pieņēmis darbību ar visām tās tiesiskām sekām un nevar vairs vēlāk savu piekrišanu ierobežot.

Pirmās instances tiesa secināja, ka līgumiskās attiecības elektroenerģijas piegādes jomā starp pusēm nodibinātas ar konkludentām darbībām, jo prasītāja piegādāja atbildētājam elektroenerģiju, bet atbildētājs to pieņēma, fiksēja elektroenerģijas uzskaites mēraparāta rādījumus un veica daļēju samaksu, taču atbildētāja pienākums ir norēķināties par visu piegādāto elektroenerģiju atbilstoši faktiskajam patēriņam.

Tā kā rakstveida līgums nav noslēgts, tad pušu tiesiskās attiecības apspriežamas atbilstoši Ministru kabineta 2007.gada 26.jūnija noteikumiem Nr.452 „Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi" (turpmāk tekstā - Noteikumi), kas bija spēkā no 2007.gada 11.jūlija līdz 2009.gada 29.jūlijam, tas ir, strīdus laika periodā no 2008.gada 13.februāra, kad atbildētājs veica pēdējo maksājumu, līdz 2008.gada 9.septembrim, kad atbildētāja objektā tika noņemts elektroenerģijas skaitītājs Nr.14226051 ar rādīju 045367,9.

Lietā nav strīda, ka nekustamais īpašums, kuram veikta elektroenerģijas piegāde, pieder atbildētājam. Tiesa noraidīja atbildētāja iebildumus, ka elektroenerģijas mēraparāts neatrodas viņam piederošā ierobežotā teritorijā, jo lietā nav iegūti pierādījumi, ka mēraparātam varēja vai ir piekļuvušas trešās personas, kuru darbības rezultātā mēraparāts uzskaitījis atbildētāja objektā nepatērētu elektroenerģiju. Elektroenerģijas laboratorijas 2008.gada 7.novembra slēdziens apstiprina, ka elektroenerģijas skaitītāja Nr.14226051 korpusam nav konstatēti defekti, skaitītājā nav konstatēti svešķermeņi, skrūvju pievilkuma stingrums atbilst tehniskajām prasībām, bremzējošo magnētu un sistēmu spoļu atstarpes atbilst tehniskajām prasībām, rotējošā diska ieregulējums atbilst tehniskajām prasībām, skaitļu mehānisma ieregulējums atbilst regulēšanas instrukcijai un skaitītājam nav konstatētas mehāniska bojājuma pēdas, skaitītāja sistēmu spoles ir tehniskā kārtībā.

Lietā nav arī pierādījumu tam, ka saskaņā ar Noteikumu 31.punktu atbildētājs būtu paziņojis prasītājai par savu nodomu pārtraukt elektroenerģijas lietošanu. Atbilstoši Noteikumu 19.punktam mājsaimniecības lietotājs kā saistītais lietotājs var saņemt elektroenerģiju pieslēgumam noteikto tehnisko parametru – atļautās slodzes robežās, arī bez rakstiska līguma noslēgšanas, ievērojot šo noteikumu prasības. Savukārt elektroietaišu piederības robežu mājsaimniecības lietotājiem, kas saņem elektroenerģiju saskaņā ar Noteikumu 19.punktu, nosaka atbilstoši Noteikumu 20.punktam. Tādējādi tiesa atzina par nepamatotu atbildētāja apgalvojumu, ka pušu tiesiskajās attiecībās nav noteikta piederības robeža un tāpēc celtā prasība ir nepamatota.

Saskaņā ar Noteikumu 24.1.punktu saistītais lietotājs par patērēto elektroenerģiju var norēķināties atbilstoši pašu nolasītiem elektroenerģijas komercuzskaites mēraparāta rādījumiem (pašdeklarēšanās metode). No atbildētāja paskaidrojumiem izriet, ka norēķinus par patērēto enerģiju ar diviem maksājumiem viņš izdarīja, norādot skaitītāja rādījumu 006851. Tādējādi tiesa konstatēja, ka pušu starpā ar konkludentām darbībām tika nodibināta norēķinu kārtība ar pašdeklarēšanās metodi. Līdz ar to nav pamatots atbildētāja pārstāves viedoklis, ka /pers. D/ nav atbildīgs par skaitītāja rādījumu pareizu nolasīšanu, jo nav noslēgts rakstisks līgums par elektroenerģijas piegādi.

Noteikumu 40.punkts noteic, ka maksu par sistēmas pakalpojumiem aprēķina atbilstoši elektroenerģijas komercuzskaites mēraparātu rādījumiem un saskaņā ar tarifiem, kas noteikti Elektroenerģijas tirgus likumā noteiktajā kārtībā.

Tiesa secināja, ka starp pusēm pastāvošās tiesiskās attiecības par elektroenerģijas piegādi un lietošanu atbilst Civillikuma prasībām, jo vienošanās par līguma galvenajām sastāvdaļām izriet no normatīvā regulējuma un tāpēc pusēm ir zināma, puses ir atzinušas no šīm saistībām izrietošās tiesības un pienākumus, kā neapstrīdētas šīs tiesiskās attiecības ir spēkā un pusēm saistošas. Tādējādi starp pusēm pastāv līgumiskās attiecības, bet Civillikuma 1587.pants gan prasītājai, gan arī atbildētājam uzliek pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Saskaņā ar Noteikumu 29.punktu saistītā mājsaimniecības lietotāja, proti, atbildētāja, pienākums ir nākamā kalendāra mēneša laikā veikt samaksu atbilstoši izraudzītajam norēķinu veidam par katrā norēķinu periodā apmaksājamo piegādātās elektroenerģijas apjomu. Tiesa konstatēja, ka atbildētājs nav veicis elektroenerģijas apmaksu noteiktajā kārtībā, jo pēdējais maksājums izdarīts 2008.gada 13.februārī, bet strīdus periodā no 2007.gada 26.septembra līdz 2008.gada 13.februārim ikmēneša maksājumi netika veikti.

Skaitītāja maiņas uzdevums /1176950/984667/5331262 apstiprina, ka 2008.gada 9.septembrī atbildētāja objektā noņemts elektroenerģijas skaitītājs Nr.14226051 ar rādījumu 045367,9. Atbildētājs neapstrīd faktu, ka noņemtais skaitītājs ir tas pats, kas 2007.gada 13.jūnijā tika uzstādīts objektā ar rādījumu 000011.

Lietā nav iegūtas ziņas par tādiem faktiem, kas ļautu apšaubīt elektroenerģijas skaitītāja rādījumu atbilstību faktiski patērētajai elektroenerģijai. Tiesas sēdē pārbaudītie pierādījumi neapstiprina atbildētāja pieņēmumus, ka skaitītājs bijis nederīgs elektroenerģijas uzskaitei, bijis mehāniski bojāts vai arī veicis uzskaiti neatbilstoši tehniskajiem parametriem.

Kaut arī elektroenerģijas izmaksas vidēji 513,66 EUR (361 LVL) mēnesī ir lielas, tomēr, iztrūkstot objektīvi novērtējamiem pierādījumiem, tiesas ieskatā, tās nav uzskatāmas par neiespējamām, jo elektroenerģija piegādāta dzīvojamai mājai, kurā notikusi būvniecība. Atbildētāja apgalvojumus, ka celtniecība objektā apturēta 2008.gada maijā, ka objekts netika lietots un ka 2008.gada 13.februārī samaksa veikta ne tikai par patērēto elektroenerģiju, bet arī uz priekšu līdz maija mēnesim, tiesa atzina par nepamatotiem, jo tos neapstiprina citi tiesas sēdē pārbaudīti un novērti pierādījumi.

Elektroenerģijas uzskaites mēraparāts atbildētāja objektā uzstādīts ar rādījumu 000011 un noņemts ar rādījumu 045367,9. Tā kā atbildētājs norēķinājies par patērētās elektroenerģijas 1310 kWh un 5530 kWh, tad atbilstoši mēraparāta rādījumiem samaksa nav veikta par 38516 kWh. Tiesa konstatēja, ka prasītājas iesniegtais 2009.gada 13.marta rēķins Nr.2003332230111 ir sagatavots par patērēto elektroenerģiju 38516 kWh (28059+10457=38516) atbilstoši attiecīgajā laika periodā spēkā esošajiem elektroenerģijas tarifiem.

Tiesa nosprieda piedzīt no /pers. D/ prasītājas labā parādu par piegādāto elektroenerģiju 3593,48 EUR (2525,51 LVL) un tiesas izdevumus 292,63 EUR (205,66 LVL), kopā 3886,11 EUR.

Noteiktas AS „Latvenergo" tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no /pers. D/ likumiskos procentus – 6% (seši procenti) no neatmaksātās parāda pamatsummas 3593,48 EUR.

Valsta labā no /pers. D/ piedzīti ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 10,18 EUR.

/pers. D/ iesniedzis apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas 2014.gada 17.februāra spriedumu, pārsūdzot to pilnā apjomā. Atbildētājs nepiekrīt pirmās instances tiesas secinājumam, ka starp pusēm ar konkludentām darbībām ticis noslēgts elektroenerģijas piegādes līgums. Tiesai nebija pamata izdarīt šādu secinājumu, jo prasītāja nav cēlusi prasību atzīt šādu līgumu par noslēgtu.

Tiesa atstājusi bez ievērības pieteikumā elektroenerģijas piegādes līguma slēgšanai ietverto nosacījumu, ka par savlaicīgu rēķinu samaksu viņš ir atbildīgs tikai no līguma parakstīšanas brīža.

Atbildētājs apstrīd tiesas secinājumu, ka starp pusēm elektroenerģijas piegādes robežas noteiktas ar pašdeklarēšanas metodi, taču Ministru kabineta 2007.gada 26.jūnija noteikumu Nr.452 20.punktā, uz kuru atsaukusies tiesa, šāda metode nav paredzēta. Tieši pretēji, noteikumu 2.10.punktā noteikts, ka šī robeža nosakāma starp pusēm noslēgtajā līgumā. Tā kā nav celta prasība par līguma atzīšanu par noslēgtu, tiesai nebija pamata izdarīt secinājumu par elektroenerģijas piegādes robežas noteikšanu. Līdz ar to nav arī nekāda pamata izdarīt secinājumus par viņa atbildības robežām. Turklāt prasītāja neapstrīd faktu, ka mēraparāts neatrodas viņam piederošā teritorijā.

Apstāklis, ka viņš ir veicis divus maksājumus, atbildētāja ieskatā, nevar būt par pamatu Civillikuma 1432.panta piemērošanai. Saskaņā ar minēto likuma normu darījuma dalībniekam ir jāizsaka sava piekrišana, taču konkrētajā gadījumā piekrišana nav izteikta.

No prasītājas izrakstītā rēķina izriet, ka četru mēnešu laikā viņš ir patērējis elektroenerģiju 38516 kWh jeb 9629 kWh mēnesī, kas ir pat teorētiski neiespējams patēriņš. Civillikuma 1.pants noteic, ka tiesības izmantojamas un pienākumi pildāmi pēc labas ticības.

Atsaucoties uz Elektroskaitītāju laboratorijas 2008.gada 17.novembra ekspertīzes slēdzienu, tiesa secinājusi, ka skaitītājs bijis darba kārtībā, tāpēc nav pamata apšaubīt tā rādījumus. Atbildētāja ieskatā, minētais slēdziens apstiprina tikai to, ka skaitītāja plombes nav tikušas atvērtas un tam nav redzamas mehāniskas iejaukšanās pēdas. Tā kā viņš apstrīd milzīgo elektroenerģijas patēriņu, tad uzskata, ka tieši prasītājam ir pienākums pierādīt, ka skaitītājs ir darbojies pareizi un pareizi uzskaitījis patērēto elektroenerģiju. Lietā tādi pierādījumi nav iesniegti, tāpēc /pers. D/ savā apelācijas sūdzībā lūdzis noraidīt AS „Latvenergo" prasību kā nepamatotu.

AS „Latvenergo" rakstveida paskaidrojumā norādījusi, ka apelācijas sūdzību neatzīst, jo tajā norādītie argumenti jau tika izvērtēti pirmās instances tiesā un prasītāja piekrīt tiesas secinājumiem.

No apelācijas sūdzības izriet atbildētāja viedoklis, ka viņa parakstīta līguma par elektroenerģijas piegādi un lietošanu neesamība pieļauj elektroenerģijas lietošanu viņa objektā, net neuzliek viņam pienākumu veikt samaksu par patērēto elektroenerģiju. Prasītājas ieskatā, tiesa, vērtējot šo apgalvojumu, ir pareizi piemērojusi Civillikuma 3.pantu un Ministru kabineta 2007.gada 26.jūnija noteikumus Nr.452 „Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi", kas bija spēkā pušu strīdīgo attiecību pastāvēšanas laikā. Saskaņā ar Noteikumu 19.punktu mājsaimniecības lietotājs kā saistītais lietotājs var saņemt elektroenerģiju pieslēgumam noteikto tehnisko parametru – atļautās slodzes robežās arī bez rakstiska līguma noslēgšanas, ievērojot šo noteikumu prasības. Saskaņā ar Noteikumu 24.punktu atbildētājs izvēlējās norēķināties par objektā patērēto elektroenerģiju atbilstoši paša nolasītiem elektroenerģijas komercuzskaites mēraparāta rādījumiem (pašdeklarēšanas metode) un veica samaksu saskaņā ar viņam 2007.gada 13.jūnijā uzliktā komercuzskaites mēraparāta Nr.14226051 rādījumiem. Skaitītājs tika uzlikts ar rādījumu 000011. Atbildētājs maksājumus veica neregulāri, līdz ar to 2008.gada 9.septembrī konstatētais neapmaksātās elektroenerģija uzkrājums ir izveidojies nevis par četriem mēnešiem, kā to apgalvo apelācija sūdzības iesniedzējs, bet no skaitītāja uzstādīšanas dienas. Lietojot elektroenerģiju objektā, atbildētājam saskaņā ar Noteikumu 29.punktu bija pienākums par patērēto elektroenerģiju mākamajā kalendāra mēneša laikā veikt samaksu par katrā norēķinu periodā (mēneša apmaksājamo piegādātās elektroenerģijas apjomu.

Prasītāja paskaidro, ka skaitītājs tika nosūtīts uz Elektroskaitītāju laboratoriju ekspertīzes veikšanai, pamatojoties uz atbildētāja lūgumu. Ekspertīzes slēdziena saturs apstiprina skaitītāja Nr.14226051darba spējas un uzskaitītās elektroenerģijas daudzuma atbilstību faktiskajam patēriņam objektā.

Atbildētājs neapstrīd elektroenerģijas lietošanu objektā, veiktos maksājumus un skaitītāja rādījumus tā nomaiņas dienā 2008.gada 9.septembrī.

Uzskatot, ka pirmās instances tiesa ir pareizi konstatējusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus, izdarījusi pamatotus secinājumus, kā arī pareizi piemērojusi materiālās un procesuālās tiesību normas, AS „Latvenergo" lūdz noraidīt /pers. D/ apelācijas sūdzību.

Tiesas sēdē atbildētāja pārstāve zvērināta advokāte Sandra Gorbenko uzturēja apelācijas sūdzību atbilstoši tajā norādītajiem motīviem un argumentiem, bet AS „Latvenergo" prasību neatzina pilnīgi.

Prasītājas pārstāve /pers. C/ apelācijas sūdzību neatzina, uzturēja prasību pilnā apjomā, kā arī uzturēja rakstveida paskaidrojumā izklāstītos motīvus un iebildumus pret apelācijas sūdzību.

Motīvu daļa

Noklausījusies pušu pārstāvju paskaidrojumus, pārbaudījusi un novērtējusi lietā iesniegtos rakstveida pierādījumus un apelācijas sūdzības motīvus, Civillietu tiesas kolēģija uzskata, ka /pers. D/ apelācijas sūdzība ir nepamatota, bet AS „Latvenergo" prasība ir apmierināma pilnīgi.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 432.panta piekto daļu, ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākas instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākas instances tiesas sprieduma motivācijai. Šādā gadījumā šā likuma 193.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

Pamatojoties uz minēto tiesību normu, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas 2014.gada 17.februāra sprieduma pamatojums attiecībā uz prasības pilnīgu apmierināšanu ir pareizs, tādēļ pievienojas šī sprieduma motivācijai un neatkārto tajā minētos argumentus.

Civillietu tiesas kolēģija uzskata, ka pirmās instances tiesas spriedumā izdarītais secinājums par to, ka starp prasītāju un atbildētāju pastāvēja līgumattiecības elektroenerģijas piegādes jomā, ir pamatots ar tiesas sēdē pārbaudītiem pierādījumiem, kā arī materiālo tiesību normām, uz kurām tiesa atsaukusies spriedumā.

Atbilstoši Civillikuma 2107.pantam ar piegādes līgumu viena puse (piegādātājs) uzņemas piegādāt otrai (pasūtītājam) noteiktu lietu par zināmu cenu.

Civillikuma 2109.pants noteic, kad piegādātājs pieprasīto lietu piegādājis, līdzēju tiesiskās attiecības apspriežamas pēc pirkuma līguma noteikumiem.

Kā konstatējusi pirmās instances tiesa, un, kas lietā netiek apstrīdēts, tad /pers. D/ 2007.gada 13.jūnijā iesniedza prasītājai pieteikumu ar lūgumu noslēgt līgumu par elektroenerģijas piegādi objektā /adrese/.

Pirmās instances tiesa, novērtējot faktiskos lietas apstākļus, pareizi atzinusi, ka puses ir izteikušas savu gribu, proti, /pers. D/, iesniedzot rakstveida iesniegumu prasītājai, ir paudis gribu saņemt elektroenerģiju objektā, savukārt prasītāja apņēmusies piegādāt elektroenerģiju minētajā objektā.

Tādējādi Civillietu tiesas kolēģija secina, ka atbilstoši Civillikuma 1427. un 1628.pantam puses objektīvi uztveramā veidā – atbildētājam iesniedzot rakstveida pieteikumu un prasītājai apmierinot viņa lūgumu - paudušas saskanīgu gribas izteikumu nodibināt līgumattiecības.

Civillikuma 1535.pants noteic, ka puses var dot piekrišanu vai nu abas reizē, vai viena pirms otras; tādā kārtā darījums var iesākties vai nu ar vienas puses apsolījumu, kuru pēc tam pieņem otra puse, vai arī ar pieņemšanu, kas izteikta pieprasījuma vai līguma veidā.

Konkrētajā gadījumā atbildētāja lūgums stāties līgumattiecībās un piegādāt elektroenerģiju īpašumā /adrese/, Civillikuma 1535.panta izpratnē atzīstams par oferti, ko prasītāja akceptējusi, uzstādot skaitītāju un piegādājot elektroenerģiju.

Tā kā ofertes spēkā esamības laikā ir dots akcepts, tad līgums uzskatāms par noslēgtu.

No lietas materiāliem redzams, ka atbildētājs savu iesniegumu par elektroenerģijas piegādi nav atsaucis, kā arī nav lūdzis elektroenerģijas piegādi pārtraukt, tātad priekšlikums paliek spēkā, un atbildētājam ir pienākums veikt samaksu par piegādāto elektroenerģiju.

Lietā nav strīda par to, ka laika posmā no 2007.gada 13.jūnijā līdz 2008.gada 9.septembrim elektroenerģija tika piegādāta, atbildētājs to pieņēma, patērēja un daļēji apmaksāja, tādējādi atzīstot pušu vienošanos par līgumattiecību nodibināšanu.

Ievērojot izklāstīto, Civillietu tiesas kolēģija uzskata, ka atbilstoši Civillikuma 1488.panta 2.punktam, kad nenoformētais darījums izpildīts daļēji, pirmās instances tiesa pamatoti atzinusi, ka atbildētājam ir pienākums samaksāt par piegādāto elektroenerģiju, bet tas apstāklis, ka pušu līgumam nebija ievērota rakstveida forma, neatbrīvo atbildētāju no samaksas pienākuma.

Tiesas kolēģija uzskata par nepamatotiem apelācijas sūdzībā norādītos argumentus, ka nav izteikta piekrišana līgumattiecību nodibināšanai un ka tiesai nebija pamata izdarīt secinājumu par šādu attiecību pastāvēšanu, jo nav celta prasība par līguma atzīšanu par noslēgtu.

Lietā noskaidrotie faktiskie apstākļi un pārbaudītie pierādījumi apstiprina, ka atbilstoši Civillikuma 1533. un 1535.pantam starp prasītāju un atbildētāju tika nodibinātas un pastāvēja līgumattiecības elektroenerģijas piegādes jomā. Tādu faktisko tiesisko attiecību konstatēšanai nav jāceļ atsevišķa prasība un prasītājai šajā lietā ir tiesības prasīt no atbildētāja saistības izpildījumu.

2007.gada 13.jūnija pieteikumā elektroenerģijas piegādes līguma slēgšanai ir norādīts, ka lietotājs kopš līguma parakstīšanas brīža atbild par elektroenerģijas skaitītāja rādījumu pareizu nolasīšanu un savlaicīgu rēķinu apmaksu par izlietoto elektroenerģiju.

Šis nosacījums, tiesas kolēģijas ieskatā, neatbrīvo elektroenerģijas lietotāju no atbildības, jo samaksas pienākums izriet no iepriekš minētajām Civillikuma normām un Ministru kabineta 2007.gada 26.jūnija noteikumu Nr.452 „Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi", kas bija spēkā parāda rašanās laikā, 29.punkta.

Pretēji apelācijas sūdzībā norādītajam, Noteikumu 24.1.punkts paredz pašdeklarēšanās metodes pielietošanu, kad lietotājs par patērēto elektroenerģiju norēķinās atbilstoši paša nolasītiem elektroenerģijas komercuzskaites mēraparāta rādījumiem. Tieši šo metodi atbildētājs ir izmantojis, daļēji veicot norēķinus par patērēto elektroenerģiju. Līdz ar to nav pamatots apelācijas sūdzības iesniedzēja apgalvojums, ka normatīvajā aktā tāda metode nav paredzēta.

Minētie Noteikumi paredzēja arī elektroietaišu piederības robežu noteikšanas kārtību starp lietotāju un sistēmas operatoru, tātad atbildētājam šīs robežas bija zināmas.

Civillietu tiesas kolēģija noraida apelācijas sūdzības argumentu, ka mēraparāts neatrodas atbildētājam piederošā teritorijā. No 2007.gada 13.jūnija skaitītāja maiņas uzdevuma redzams, ka skaitītājs atrodas abonenta, proti, lietotāja /pers. D/ teritorijā.

No Elektroenerģijas laboratorijas 2008.gada 7.novembra slēdziena redzams, ka elektroenerģijas skaitītāja Nr.14226051 metroloģiskā pārbaude veikta atbilstoši LVS NE 60514:2000 standarta prasībām. Pārbaudot skaitītāja tehnisko stāvokli, metroloģiskos parametrus un plombu autentiskumu, netika konstatēti nekādi defekti, mehāniski bojājumi, plombu atvēršanas vai citas ārējas iedarbības pēdas. Līdz ar to tiesas kolēģijai nav pamata apšaubīt skaitītāja atbilstību tehniskajām prasībām.

Apelācijas sūdzībā paustais viedoklis, ka skaitītājs nav pareizi uzskaitījis patērēto elektroenerģiju un ka tik liels elektroenerģijas patēriņš nav iespējams, ir atbildētāja pieņēmums, kas ar lietas materiāliem neapstiprinās, tāpēc tas nevar būt par pamatu AS „Latvenergo" prasības noraidīšanai.

Ievērojot izklāstītos apstākļus, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka no /pers. D/ AS „Latvenergo" labā piedzenams parāds par piegādāto elektroenerģiju 3593,48 EUR.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, kas noteic, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus, no atbildētāja prasītāja labā piedzenama samaksātā valsts nodeva 267,70 EUR (188,14 LVL), ar tiesas dokumentu piegādāšanu saistītie izdevumi 4,70 EUR (3,30 LVL), izdevumi par sludinājuma teksta sagatavošanu 1,74 EUR (1,22 LVL) un izdevumi par sludinājuma ievietošanu oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis" 18,50 EUR (13 LVL), kopā tiesas izdevumi 292,63 EUR (205,66 LVL).

Atbilstoši Civilprocesa likuma 42.panta noteikumiem no atbildētāja valsts ienākumos piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 24,13 EUR, kas nav samaksāti iepriekš, proti, izdevumi par tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu pirmās instances tiesā – 10,18 EUR un apelācijas instances tiesā – 13,95 EUR.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 432., 434.pantu Latgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija

n o s p r i e d a

apmierināt pilnīgi AS „Latvenergo" prasību.

Piedzīt no /pers. D/, personas kods /personas kods/, AS „Latvenergo", vienotais reģistrācijas Nr.40003032949, labā parādu par piegādāto elektroenerģiju 3593,48 EUR (trīs tūkstoši pieci simti deviņdesmit trīs eiro un 48 centus) un tiesas izdevumus 292,63 EUR (divi simti deviņdesmit divus eiro un 63 centus), kopā 3886,11 EUR (trīs tūkstoši astoņi simti astoņdesmit sešus eiro un 11 centus).

Noteikt AS „Latvenergo" tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no /pers. D/ likumiskos 6 % (sešus procentus) gadā no neatmaksātā pamatparāda, nepārsniedzot summu 3593,48 EUR (trīs tūkstoši pieci simti deviņdesmit trīs eiro un 48 centi).

Piedzīt no /pers. D/ valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 24,13 EUR (divdesmit četrus eiro un 13 centus), ieskaitot kontā - saņēmējs: Tiesu administrācija, NMR: 90001672316, saņēmēja banka: Valsts kase, kods: TRELLV22, konta Nr. LV51TREL2190458019000, iemaksas mērķis: 21499 ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, lieta Nr.C28362211, CA-0189/14.

Noteikt /pers. D/ termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Izskaidrot, ka šajā termiņā Latgales apgabaltiesā iesniedzami dokumenti, kas apstiprina tiesas izdevumu samaksu valstij.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas - 2014.gada 18.jūlija - Augstākās tiesas

Civillietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Latgales apgabaltiesā un iemaksājot drošības naudu 284,57 EUR kontā – saņēmējs: Latvijas Republikas Augstākā tiesa, reģistrācijas Nr.90000068892, saņēmēja banka: Valsts kase, kods TRELLV22, konta Nr. LV83TREL8280010000000, ekonomiskās klasifikācijas kods: F22010010, norādot personas datus.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja	S.Vasiļevska
Tiesnese	V.Sokolova
Tiesnesis	I.Stivriņš